

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
w KÓRNIKU
NA ROK SZKOLNY 2020/2021

Opracowanie:
mgr Sara Rybak
mgr Grażyna Wiśniewska

I. Wstęp

Zadaniem szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowości i uzdolnień uczniów. Polega to na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej, emocjonalnej i duchowej. Przy pomocy wychowawców i nauczycieli, przy współpracy rodziców, młody człowiek buduje swoją tożsamość. Nie zwalnia to ucznia od odpowiedzialności za samego siebie. To on podejmuje decyzje, dokonuje wyborów i buduje własny system wartości, w którym zdrowie ma być jedną z najważniejszych wartości w życiu. Zadaniem szkoły jest, nie zastępowanie go, lecz pomaganie mu w trafnej ocenie zjawisk oraz wzrastanie do odpowiedzialności, a także wzmocnienie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.

Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi jeden z podstawowych dokumentów merytorycznych naszej szkoły i jest kwintesencją podstawowych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych podejmowanych ze strony szkoły oraz ważną wizytówką instytucji, której rodzice powierzają swoje dziecko.

Naszym głównym i wspólnym założeniem jest opracowanie strategii wspierania uczniów w ich wszechstronnym rozwoju oraz troska o ich środowisko wychowawcze, w którym żyją. Szkoła również, jako zbiorowość uczniowska stanowi obok rodziny, miejsce kształtowania określonych wartości, umiejętności społecznych, postaw, które determinują sposób spostrzegania przez młodych ludzi otaczającego ich świata i sposobu funkcjonowania w nim.

Każdy człowiek staje permanentnie w obliczu dokonywania wyborów, tym bardziej człowiek młody. Wybory, jakich dokonuje w młodzieńczym życiu, rzutują na jego przyszłość. Istotne jest zatem, by były one przemyślane, samodzielne, odpowiedzialne – by u ich podstaw znajdowały się wartości najwyższe.

W procesie wychowania ku wartościom istotnego znaczenia nabiera klaryfikacja wartości. „System klaryfikacji wartości (...) stanowi swoistą propozycję zaplanowanej refleksji nad wyborami codziennego życia, okazję do głębszego uświadomienia sobie i wyjaśnienia własnych wartości” – podkreśla Piotr Oleś

U podstaw klasyfikacji wartości znajdują się cztery zasady:

1. skoncentrowanie się na własnym życiu – zwrócenie uwagi na różne aspekty swego życia, refleksja nad własnymi zachowaniami, postawami, celami, zainteresowaniami, uczuciami, aspiracjami, wierzeniami, zmartwieniami; odpowiedź na pytania: co chcę realizować? co uważam za ważne? co planuję? jakie jest moje postępowanie?; dokonanie oceny własnego systemu wartości;

2. akceptacja własnych i cudzych wartości;

3. dalsza refleksja – poszukiwanie i wykorzystywanie nowych informacji dotyczących wyborów; głębsze wniknięcie w to, co wiąże się dla osoby z przeżyciami pozytywnymi, co sama określa jako nadzieję, radość, zadowolenie; zastanowienie się, jakim zachowaniom towarzyszą te stany i emocje;

4. pozytywne wzmocnienie osobowych wzorców postępowania – towarzyszące zintegrowanym wyborom i działaniom pozytywne odczucia stanowią czynnik motywujący do kontynuowania określonego stylu życia w perspektywie jego doskonalenia i rozwoju

Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:

- a. poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnionych przez wychowanków;
- b. wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- c. wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- d. motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- e. wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;

f. wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnionych wartości;

g. inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;

h. wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu. Powyżej wskazane etapy wychowania ku wartościom mają swoją egzemplifikację w osiągnięciach wychowawczych.

Po stronie ucznia etapy procesu wychowania przedstawiają się następująco:

a. uświadomienie sobie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnionych w swoim życiu;

b. poznanie istoty wartości, ich kategorii oraz znaczenia w życiu człowieka – wzrost wiedzy o fenomenie wartości – oraz nabywanie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;

c. akceptacja świata wartości;

d. rozwijanie w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii;

e. urzeczywistnianie we własnym postępowaniu i podejmowanych decyzjach właściwych struktur hierarchicznych;

f. trafne wartościowanie siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości;

g. potrzeba działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości; przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia;

h. zaangażowanie w czasie podejmowania działań animacyjnych i umiejętność wartościowania efektów tych działań.

Mając na uwadze fakt, że rozwój młodego człowieka jest procesem naturalnym i samoistnym, staramy się świadomie oraz mądrze towarzyszyć mu w tej fascynującej, ale i pełnej zasadzek drodze ku pełnej dojrzałości. Stąd istotne podmiotowe traktowanie uczniów, a stosowane oddziaływania wychowawcze oparte na integralności wszystkich ich sfer osobowościowych.

W naszej szkole kierujemy się następującymi zasadami:

- Uczeń jest najważniejszy
- Rodzice są współtwórcami szkoły
- Nauczyciel rozbudza pasję i wspomaga rozwój dziecka
- Dyrektor jest liderem postępu w szkole

oraz wartościami:

- bezpieczeństwo
- pomaganie innym,
- szacunek i tolerancja,
- odwaga i poświęcenie,
- życzliwość i bezinteresowność,
- uprzejmość i pogoda ducha,
- miłość i przyjaźń,
- dbałość o środowisko,
- troska o własne zdrowie,
- wiedza i twórczość,
- aktywny sposób spędzania wolnego czasu.

II. Założenia wychowawczo - profilaktyczne

Program wychowawczo-profilaktyczny naszej szkoły powstał w oparciu o szereg założeń:

- **wspomaganie naturalnego rozwoju** (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń);
- **kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane** (kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości uniwersalnych i ponadczasowych, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych);
- **profilaktykę zachowań ryzykownych** (diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami);
- **korekcję deficytów i urazów** – zmianę poglądów i postaw poprzez zmianę negatywnych doświadczeń powstałych w toku wcześniejszego wychowania.

Diagnoza środowiska szkolnego i lokalnego, służąca do skonstruowania Programu Profilaktycznego została opracowana na podstawie:

- relacji wychowawców klas na temat problemów wychowawczych i dydaktycznych w danej klasie,
- ankiet dla uczniów, rodziców, nauczycieli i obsługi,

- obserwacji zachowań uczniów,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- rekomendacji z posiedzeń Rad Pedagogicznych oraz ewaluacji wewnętrznej,
- rozmów z uczniami i rodzicami,
- rozmów z pracownikami: Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Puszczykowie i Kórniku, Ośrodka Pomocy Społecznej w Kórniku, asystentami rodziny, Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej (kuratorzy zawodowi, kuratorzy społeczni), Domu Dziecka w Kórniku Bninie, Komisariatu Policji w Kórniku, Straży Miejskiej w Kórniku, Referatu Oświaty w Kórniku, szkół średnich oraz Ochotniczymi Hufcami Pracy, a także poradniami zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży.

Podstawowym celem badań było zebranie informacji dotyczących występowania takich zjawisk jak: bezpieczeństwo uczniów w szkole, używanie substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki, dopalacze), agresja wśród dzieci i młodzieży (w tym cyberprzemoc, agresja werbalna), trudności szkolne (wagary, problemy dydaktyczne), niska motywacja do nauki, sposoby spędzania wolnego czasu, konflikty rówieśnicze, problemy emocjonalne (niska samoocena) i zachowania autoagresywne oraz znajomość praw dziecka.

Z diagnozy sytuacji w szkole wynika, iż najczęstszymi zachowaniami ryzykownymi podejmowanymi przez uczniów są:

- - zachowania agresywne (cyberprzemoc, agresja werbalna, psychiczna, zaczepki fizyczne)
- - brak kultury słowa (wulgaryzmy),

- - palenie papierosów,
- - picie alkoholu,
- - brak motywacji do nauki
- -problemy dydaktyczne,
- - wagary, spóźnianie się,
- - autoagresja (samookaleczania, zagrożenie zaburzeniami odżywiania)
- - ryzyko depresji,
- - niska samoocena,
- - niekonstruktywne spędzanie czasu wolnego
- - wyobcowanie w grupie rówieśniczej (konflikty rówieśnicze)
- Z diagnozy opartej na informacjach ze środowiska lokalnego oraz aktualnych badań Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wynika iż, w okresie dojrzewania skokowo wzrasta liczebność grup podwyższonego ryzyka (w której znajdują się osoby po podjęciu choć jednego z zachowań ryzykownych – są po inicjacji i u których obserwujemy ponadto liczne czynniki ryzyka (eksperymentatorzy). Po wejściu w okres dojrzewania wielu uczniów przechodzi inicjację tytoniową, alkoholową, narkotykową i inną. Im starsza klasa, tym liczniejsza staje się grupa ryzyka.
- Pojedynczych zidentyfikowanych czynników ryzyka nie należy uznawać za bezpośrednią przyczynę nieprawidłowych zachowań czy zaburzeń. Zgodnie z teorią Jessorów wyzwolić je może dopiero niekorzystna kombinacja wielu

czynników. Ryzyko wzrasta, gdy nastąpi akumulacja czynników ryzyka utrzymująca się przez dłuższy czas przy niskim poziomie czynników chroniących (Hawkins, 1992; Kazdin, 1996; Kay, 1996).

- Przedstawiona powyżej ocena stanu wyjściowego w zakresie zagrożeń i problemów wychowawczych pozwoliła na sformułowanie systemowej profilaktyki, głównych celów Szkolnego Programu Profilaktyki i określenie zadań i sposobów ich realizacji, służących osiągnięciu założonych celów.

Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole opracowana na podstawie obserwacji, rozmów z wychowawcami, młodzieżą, wynikami ankiety przeprowadzonej wśród zagrożonych uczniów.

Czynniki rodzinne

Czynniki chroniące: dobre relacje w rodzinie, zaufanie do rodziców i członków rodziny

Rekomendacje: wspieranie rodziców w rozpoznawaniu zagrożeń związanych z częstym korzystaniem z mediów społecznościowych i elektroniki.

Czynniki ryzyka: rozpad rodziny, przemoc w rodzinie

Rekomendacje: wsparcie psychologa, nawiązanie współpracy z instytucjami wspierającymi osoby zagrożone przemocą

Czynniki rówieśnicze – relacje z rówieśnikami

Czynniki chroniące: dobre relacje w grupie rówieśniczej, nawiązane przyjaźnie.

Rekomendacje: wspieranie pozytywnych relacji w grupie, integracja

Czynniki ryzyka : złe wzorce w grupie rówieśniczej, wyalienowanie z grupy,

Rekomendacje: wspieranie pozytywnych wzorców, nagradzanie pozytywnych wzorców, działania integrujące

Czynniki związane ze szkołą oraz środowiskiem lokalnym

Czynniki chroniące: małe środowisko lokalne, aktywna praca wychowawców i zespołu PPP

Rekomendacje: kontynuacja działań wychowawczych i pracy zespołu PPP

Czynniki ryzyka: zwiększenie ilości nowych mieszkańców,

Rekomendacje: zachęcanie do udziału w imprezach integracyjnych

Czynniki indywidualne, tzw. kapitał życiowy

Czynniki chroniące: dobra samoocena dziecka, kreatywność nauczycieli

Rekomendacje: działania podtrzymujące dobrą samoocenę ucznia

Czynniki ryzyka: niska samoocena ucznia, wypalenie zawodowe nauczycieli

Rekomendacje: współpraca z poradniami, psychologiem i wychowawcami w celu podniesienia dobrej samooceny.

Działalność wychowawcza

Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju.

Działania :

- Współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie należy do jednych z najważniejszych w życiu.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, w tym budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych.
- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej.

Działalność edukacyjna

Stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność informacyjna : dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Działania :

- Prowadzenie działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- Opracowanie oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów :
  - zapoznanie uczniów i rodziców z prawnymi konsekwencjami naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
  - zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami zachowań ryzykownych, opracowanie lub uaktualnienie procedur postępowania nauczycieli i wychowawców, a także metod współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów.

Działalność profilaktyczna - realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działania:

- Realizacja programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychiczne.
- Rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (motywowanie do nauki) w ramach zajęć edukacyjnych oraz przygotowanej oferty zajęć pozalekcyjnych.
- Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych środków zagrażających zdrowiu i życiu ucznia, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

- Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

Realizacja działań

Na podstawie diagnozy nauczyciel lub wychowawca, w uzgodnieniu z dyrektorem, wybiera formę, w której realizuje działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, takich jak:

- interaktywne wykłady
- warsztaty
- treningi umiejętności
- projekty
- pikniki edukacyjne

Szkoła lub placówka prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, współpracując z przedstawicielami państwowych wojewódzkich i powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji oraz jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi podstawową opiekę zdrowotną, opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień realizując działania, szkoła lub placówka:

- wykorzystuje rekomendowane programy profilaktyczne oraz promocji zdrowia psychicznego
- dostosowuje ich wybór do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów

Akty prawne

Podstawowe akty prawne obowiązujące przy formułowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki:

Każdy program wychowawczo-profilaktyczny, zatem także program naszej szkoły, musi być spójny z obowiązującymi aktami prawnymi. Należą do nich:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r. ze zmianami;
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. ze zmianami;
Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r. ze zmianami;
- Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r.;
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04. 1997 r. (art. 48, 53, 70);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Ustawa z dnia 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (art. 6); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Karta Nauczyciela
- Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dnia 17.11.1998 r. ze zmianami;
- Rozporządzenie MEN z dnia 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej;
- Ramowy Statut Szkoły;
- Rozporządzenie MEN z dnia 11.08.2017r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek;
- Rozporządzenie MEN z dnia 18.08.2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. Ust. nr 35 poz. 230 z p.zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 1997r., Nr 24, poz. 198)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493)
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przeszłości Wśród Dzieci i Młodzieży z dnia 13 stycznia 2004r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe, Dziennik Ustaw, rok 2017 pozycja 1659.
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 783).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467).
- Ogłoszone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021: Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość.
Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

Wizja szkoły

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;

- Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty, eksperymenty);
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;

Misja szkoły

Wzrastać to znaczy przyjmować odpowiedzialność za siebie i innych (Jean Vanier)

W szkole przyjaznej uczniowi chcemy kształtować człowieka ciekawego świata, twórczego i odpowiedzialnego. Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. Wartościami nadrzędnymi, przyjętymi w naszej szkole, są szacunek do drugiego człowieka, odpowiedzialność za siebie i innych oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców wynikającej ze współpracy i wzajemnego zaufania.

Cele główne:

Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w taki sposób, aby młodzi ludzie byli przygotowani do odpowiedzialności za własne decyzje i wybory.

Motywowanie do rozwoju osobistego i wrażliwości na potrzeby innych ludzi i środowiska.

Cele szczegółowe:

- motywowanie do nauki i rozwijania zainteresowań;
- kształtowanie świadomości praw dziecka ,
- kształtowanie świadomości bezpieczeństwa cyfrowego,
- uczenie samoświadomości, oceny swojego zdrowia psychicznego,
- budowanie atmosfery wzajemnego szacunku, tolerancji i życzliwości;
- kształcenie postaw szacunku do siebie i drugiego człowieka.
- kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się, wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów;
- budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz samooceny;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i wybory;
- uczenie rozwiązywania problemów i radzenia sobie z niepowodzeniami.

Absolwent naszej szkoły to obywatel Europy XXI wieku, który realizuje się w sferach fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, aksjologicznej i społecznej.

Sylwetka absolwenta szkoły:

strefa fizyczna

- dba o bezpieczeństwo swoje i innych
- jest aktywny fizycznie
- nie ulega nałogom
- promuje zdrowy tryb życia
- świadomie korzysta z nowinek technologicznych

strefa emocjonalna

- wie gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia zarówno fizycznego jak i psychicznego,
- jest zdolny do dokonywania własnych wyborów
- jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi
-

strefa intelektualna

- jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych
- posługuje się językami obcymi nowożytnymi
- myśli twórczo
- potrafi się uczyć i doskonalić
- wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne
- jest ciekawy świata

sfera aksjologiczna

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury
- zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu
- jest człowiekiem tolerancyjnym
- jest uczciwy i prawy, jest altruistą
- potrafi odróżniać dobre i złe postawy swoje i innych.

sfera społeczna

- w przemyślany sposób planuje i kieruje swoją karierą szkolną
- jest obowiązkowy i samodzielny
- potrafi skutecznie porozumiewać się i nawiązywać relacje z rówieśnikami i dorosłymi
- jest kulturalny
- potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole

Tradycje szkolne

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tytusa Działyńskiego w Kórniku ma swego patrona, logo, sztandar i hymn szkoły. Szkoła przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się (w formie stacjonarnej lub wirtualnej):

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej szkoły podstawowej
- Dzień Edukacji Narodowej
- akcja Sprzątanie Świata
- Święto Niepodległości
- spotkania wigilijne
- Święto patrona szkoły
- Dzień Otwartej Szkoły
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Dziecka
- uroczyste zakończenie roku szkolnego.

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

Tryb postępowania w sytuacjach trudnych będzie zgodny z Ramowym Statutem Szkoły, WSO, Kodeksem o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.
- Wdrażanie zachowań asertywnych.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem przed egzaminami.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie z własnymi ograniczeniami.

- Kształtowanie umiejętności szukania pomocy.

Ewaluacja – podstawa do oceny skuteczności prowadzonych działań.

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego w celu zbadania skuteczności podjętych działań. Ewaluacja pozwala ocenić, które z wdrożonych prac można kontynuować, które trzeba zmienić, a które realizować w przyszłości.

Plan pracy wychowawczo profilaktycznej szkoły

Sfera wspomaga nia dziecka w rozwoju	obszar	Zadania sformułowane zgodnie z treściami wychowawczo-profilakty cznymi zawartymi w podstawie programowej	Działania	Odpowiedzialni/ termin
Sfera fizyczna	Zdrowie: edukacja zdrowotna Dojrzałość fizyczna: zdrowy styl życia	Propagowanie zdrowego żywienia. Propagowanie higieny osobistej. Propagowanie aktywności fizycznej.	Program zdrowego żywienia(warzywa i owoce w diecie dziecka). Fluoryzacja .- w trybie stacjonarnym -higiena jamy ustnej - warunkiem zdrowia - materiały dla dzieci i rodziców- w formie elektronicznej)	Higienistka. Wszyscy nauczyciele

			<p>Rozpowszechnianie wiedzy na temat wszawicy i chorób brudnych rąk .</p> <p>Rozpowszechnianie informacji na temat zachowań wpływających na bezpieczeństwo epidemiologiczne.</p> <p>Udział w zawodach sportowych i lekcjach wychowania fizycznego.</p>	
Sfera psychiczna	<p>Bezpieczeństwo: ochrona zdrowia psychicznego i profilaktyka zachowań ryzykownych/problemych</p> <p>Dojrzałość psychiczna: odpowiedzialność</p> <p>Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/ problemowych</p>	<p>Przeciwdziałamy nałogom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień, -zapobieganie uzależnieniu od komputera i innych nośników elektronicznych. 	<p>Rozpowszechnienie wśród rodziców testów diagnozujących ryzyko depresji.</p> <p>Rozpowszechnienie materiałów dla nauczycieli i rodziców dotyczących rozpoznawania pierwszych symptomów depresji i metod postępowania .</p> <p>Warsztaty na temat zapobiegania mobingowi.</p> <p>Lekcje wychowawcze.</p> <p>Kontynuacja kolejnej edycji projektu Mądrzy Cyfrowi Fundacji ORANGE (program dotyczy wychowania do wartości - materiały na lekcje wychowawcze, umiejętności korzystania z nowych narzędzi</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Zespół PPP</p>

			<p>cyfrowych i pracy zespołowej online).</p> <p>-szkolenia online dla nauczycieli i rodziców - platforma edukacyjna fdds.pl - bezpieczeństwo cyfrowe dzieci.</p>	
Sfera intelektualna	<p>Wiedza, umiejętności, kompetencje</p> <p>Dojrzałość ukierunkowana na zdobywanie wiedzy o świecie</p>	<p>Pomoc w nauce w ramach zajęć specjalistycznych, wyrównawczych, samopomocy koleżeńskiej w klasach, zajęć świetlicowych .</p> <p>System stypendialny</p> <p>Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP.</p> <p>Korygowanie wad postawy, wymowy.</p> <p>Integracja zespołów klasowych.</p> <p>Zapewnienie miejsca w świetlicy szkolnej potrzebującym,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe, praca w grupach, - przeprowadzenie testów dot. inteligencji wielorakiej oraz stylów uczenia się, - Zajęcia prowadzone przez psychologa i pedagoga dot. skutecznych metod uczenia się. - Zajęcia dot. sposobów pomocy dziecku w nauce dla rodziców - kółka zainteresowań, - Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. -Zapoznawanie nauczycieli z opiniami PP-P przez 	<p>Nauczyciele, rodzice</p>

		<p>otoczenie opieką uczniów dojeżdżających.</p> <p>Dostosowanie ławek do wzrostu dzieci.</p> <p>Praca z uczniem słabym i trudnym wychowawczo.</p> <p>Motywowanie rodziców do terminowego przedstawiania orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, orzeczeń o niepełnosprawności i innych zaświadczeń lekarskich.</p> <p>Otoczenie szczególną opieką uczniów niepełnosprawnych.</p> <p>Dostosowanie warunków nauki do indywidualnych potrzeb dziecka niepełnosprawnego.</p>	<p>psychologa i pedagoga szkolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psycholog i pedagog szkolny pomagają nauczycielom w stosowaniu się do opinii psychologiczno-pedagogicznych. - dostosowanie kryteriów oceniania do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, - spotkania Zespołów Przedmiotowych, - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, - zajęcia rewalidacyjne - realizacja ścieżki czytelniczo – medialnej -stosowanie aktywizujących metod pracy - gry dydaktyczne- wykorzystanie dramy, elementy neurodydaktyki, 	
--	--	--	--	--

		<p>Realizacja kontraktu z uczniem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca indywidualna z uczniem mającym trudności w nauce, - praca z uczniem zdolnym, - rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród uczniów 	<p>elementy oceniania kształtującego</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja osiągnięć uczniów: konkursy przedmiotowe, prace plastyczne, -informowanie rodziców - indywidualna praca z uczniem zdolnym -możliwość korzystania z zajęć w Klubie Orograffiti dla wybranych uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce. 	
Sfera społeczna	<p>Relacje: kształtowanie postaw społecznych</p> <p>Dojrzałość społeczna: konstruktywne role społeczne</p> <p>kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtujemy nawyk bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpieczne zachowanie się w szkole (na zajęciach i podczas przerw), - bezpieczne zachowania w sieci , 	<p>Spotkania klasowe, akademie, gazetki, konkursy, zaznajamianie z miejscami pamięci narodowej, udział w rekolekcjach, udział uczniów w uroczystościach rocznicowych, nauka hymnu państwowego i hymnu Unii Europejskiej.</p> <p>-spotkanie z policjantem oraz funkcjonariuszem Straży Miejskiej, pogadanki, konkursy i apele, dyżury uczniowskie,</p>	Nauczyciele, rodzice

		<p>- bezpieczeństwo dzieci podczas drogi do szkoły i ze szkoły oraz w czasie wyjazdów,</p> <p>- zapoznanie ze zmianami w Statucie Szkoły i Regulaminem Wycieczek.</p> <p>Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy.</p> <p>Wypracowanie oddziaływań wychowawczych eliminujących zachowania agresywne. Przeciwdziałanie cyberprzemocy. Realizacja programów profilaktycznych.</p> <p>Eliminacja wulgaryzmów, Stosowanie zwrotów grzecznościowych</p>	<p>współtworzenie regulaminów, narady przeprowadzane metodami aktywnymi</p> <p>wolontariat,</p> <p>- konkursy, wystawy,</p> <p>- wyjazdy dzieci do galerii połączone z lekcjami muzealnymi,</p> <p>- zajęcia sportowe, wycieczki,</p> <p>- lekcje biblioteczne, akcje i konkursy czytelnicze)</p> <p>- ćwiczenia w budowaniu komunikatu "ja",</p> <p>- Umiejętność wypowiedzenia własnego zdania</p> <p>- organizacja pomocy koleżeńskiej</p> <p>- rozwiązywanie konfliktów w zespołach klasowych,</p> <p>- realizacja harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych</p> <p>- konkursy międzyklasowe i międzyszkolne o tematyce regionalnej</p> <p>- wybory do Samorządu Klasowego i Szkolnego</p>	
--	--	--	---	--

		<p>w szkole oraz solidarne i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Umiejętne radzenie sobie ze stresem. Promowanie zasad szacunku, zaufania i współpracy z KOK (Kórnickim Ośrodkiem Kultury)</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Klaudynka” - wolontariat <p>Rozumienie praw dziecka. rozumienie praw i obowiązków ucznia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie rodziców i uczniów ze Statutem Szkoły i obowiązującymi w niej regulaminami, - zajęcia indywidualne, grupowe z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, - realizacja zagadnień z podstawy programowej przedmiotów ogólnokształcących, - realizacja tematyki godzin wychowawczych, - szkolenia dla nauczycieli - poradnictwo dla rodziców, - współpraca z Samorządem Uczniowskim, - organizowanie akcji Świąteczna Paczka, - współpraca z Radą Rodziców - zbiórka karmy dla schroniska Gaja -WOŚP 	
Sfera aksjologiczna	Kultura: wartości, normy, wzory zachowań	rozwijanie empatii i samoświadomości	Pielęgnowanie wartości związanych z tradycjami, Rekolekcje, wigilia,	Nauczyciele Religii i etyki, wychowawcy,

	<p>Dojrzałość duchowa: system wartości, poczucie sensu życia wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców, - kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego - rozwijanie umiejętności utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych - rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia negocjacji, - wyrabianie szacunku do poglądów innych - troska o bezpieczeństwo (ograniczenie dostępu do budynku dla osób z zewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konkursach, apelach - pogadanki - lekcje religii i etyki - zajęcia z psychologiem i pedagogiem 	<p>rodzice</p>
--	--	--	--	----------------

Poziom profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.

Strategie informacyjne

Uczniowie:

Zapoznanie z zapisami Statutu szkoły, dotyczącymi procedur w sytuacjach zachowań ryzykownych w szkole .

Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień.

- bezpieczne korzystanie z internetu i mediów społecznościowych
- informowanie o prawach dziecka - materiały dostosowane do wieku uczniów

Rodzice :

Zapoznanie z zapisami Statutu szkoły, dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

Przedstawienie szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego i innych dokumentów szkoły.

Zdobycie wiedzy na temat zachowań dysfunkcyjnych .

Informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, które miały miejsce w szkole.

- przekazywanie informacji dotyczących zagrożeń chorób i zaburzeń psychicznych wśród dzieci

Nauczyciele :

Ugruntowanie wiedzy na temat okresów rozwojowych dzieci i młodzieży .

-Ugruntowanie wiedzy na temat praw dziecka

Poszerzenie wiedzy na temat przyczyn i rodzajów zachowań dysfunkcyjnych młodzieży (dotyczy również zdrowia psychicznego).

Promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska.

- Poszerzenie wiedzy na temat narzędzi cyfrowych i bezpiecznej pracy online.

Strategie edukacyjne

Uczniowie :

Prowadzenie zajęć adaptacyjno-integracyjnych.

Trening asertywności.

Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych.

Kształtowanie postaw obywatelskich, prospołecznych, patriotycznych.

Doskonalenie umiejętności samodzielnego uczenia się (mnemotechniki)

Rodzice:

Monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

Prowadzenie psychoedukacji odpowiadającej na rzeczywiste potrzeby rodziców.

Umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły.

Nauczyciele:

Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego.

Monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych.

Uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów w procesie kształcenia

Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Psychoedukacja , kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne,

Strategie alternatywne.

Uczniowie:

Akcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych.

Udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych.

Organizacja i propagowanie olimpiad.

Praca w organizacjach działających na terenie szkoły lub w środowisku lokalnym – samorządzie uczniowskim, harcerstwie, wolontariacie, stowarzyszeniach i fundacjach, które podejmują pracę na rzecz innych ludzi

Rodzice:

Organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców.

Organizowanie wydarzeń klasowych z udziałem rodziców w celu wzmocnienia więzi rodzinnych (czynnik chroniący)

Nauczyciele:

Spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem, który przejawia pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym, z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły.

Strategie interwencyjne

Uczniowie:

Rozmowy z nauczycielem, wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem szkolnym

Rodzice:

Wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu

Nauczyciele:

Rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole .

Analiza sytuacji wychowawczej .

Wsparcie w sytuacji kryzysu, konfliktu w klasie.

Zmiany środowiskowe

W miarę potrzeb środowiska szkolnego.

Zmiany przepisów

W miarę potrzeby modyfikowanie przepisów Statutu szkoły.

Profilaktyka i wychowanie na terenie szkoły.

Podstawową „komórką” życia szkolnego jest klasa szkolna. Pojawia się zadanie zorganizowania jej w taki sposób, by trud wychowawczy przyniósł wymierne efekty w postaci: umysłowego rozwoju ucznia, nabywania przez niego praktycznych umiejętności i wartości, które staną się fundamentem jego człowieczeństwa oraz postaw godnych naśladowania. Klasa szkolna powinna stać się przestrzenią osobowościowego i społecznego wzrastania wychowanków – nie tylko ze względu na zdobywanie przez nich wiedzy w klasowym środowisku, lecz także poprzez ich żywe relacje i wzajemne ubogacanie się wartościami. Dlatego Godziny do dyspozycji wychowawcy klasowego (zajęcia z wychowawcą) tworzą szansę podjęcia edukacji aksjologicznej i wychowania ku wartościom, szczególnie tym, które stanowią przedmiot zainteresowań uczniów, ale także tych, które warunkują rozwiązywanie złożonych problemów w wymiarze lokalnym, krajowym, międzynarodowym, globalnym. Na zajęciach z wychowawcą istnieje też możliwość podjęcia działań afirmujących wartości ogólnoludzkie, animujących społeczność szkolne i pozaszkolne do zgłębiania fenomenu tych wartości i ich urzeczywistniania. Wychowanie do wartości i realizacja założeń Programu Wychowawczo- profilaktycznego odbywa się poprzez działania podjęte przez wychowawcę klasy wspieranego przez nauczycieli przedmiotowych i zespół PPP - zarówno w zaplanowanych działaniach jak i w działaniach doraźnych.